

CONTES, NARRACIONS...
AVUI:

GRÀCIES LLUÍS

per Esteve Graset

Lluís atropellà un carro en el qual viatjava una família gitana. El carro i el cotxe quedaren destrossats. No així els ocupants de llurs mitjans de transport. La reacció del cap de la família gitana fou travessar —amb el seu ganivet— el Lluís... i el travessà. Lluís, ja a l'hospital, amb un trep de quatre dits, no suplicava altra cosa que "compassió per a aquell home". Compassió per a l'home que l'havia malferit. No —deia Lluís— ell no és culpable. Ha fet l'acció, però no és culpable. Tampoc no ho és ningú. El que sí que hi ha, és un responsable. Sí, un responsable, o diversos. Jo mateix ho sóc, i tu, tu metge que em cures, també. Tots —potser— ho som. Però no ell. Ell no. Ell no és ni tan sols, sospitos d'ésser responsable.

Tothom pensa que Lluís delirava. Però no, Lluís no delirava. Lluís estava molt serè; molt tranquil, malgrat la ferida que tot sovint el feia sofrir i suar. Sí, Lluís, jo sé —així m'ho han dit— que no feies altra cosa que repetir el que de molt de temps abans ja deies. Que tot el que la gent es pensava que era deliri, no era altra cosa que repetició. O, si tu vols, fermesa en una posició... Me n'alegro. Me n'alegro per tu. Perquè davant de l'adversitat has sabut ser el mateix de sempre. Aquell que tothom coneix. Aquell que tu mateix volies ésser. I això és important. Important per a tots. Però més per a mi. Sí, Lluís, més per a mi. Perquè, de vegades, davant d'una pressió, davant d'una cèdula de citació judicial, davant d'una opinió... no he sabut ésser jo mateix. Gràcies, Lluís. Gràcies.

CONVERSA AMB EN FRANCESC MORALES

per Xavier Vidal

De l'onze al vint de setembre Francesc Morales exposà al Centre de Lectura de Reus. Aquest pintor català va néixer a la Cava fa vint-i-un anys. Allí realitzà els seus estudis primaris. Confirmada des de molt jove la seva vocació artística, marxà a Barcelona, on va crear la major part de la seva obra. Actualment i per necessitats econòmiques, treballa a Amposta, vora la seva ciutat (el seu poble) natal.

—He exposat abans a Barcelona, a la sala Aquitània, col·lectivament amb Pijoan, Tharrats i d'altres; al Col·legi Major Sant Jordi, on agradà molt la meua obra, però on no vaig vendre cap dibuix; al bar Taita; a la Llar d'Amposta; a Sant Carles de la Ràpita, etc.

Francesc Morales ha fet poca propaganda de la seva exposició. Ens diu que té certa prevenció cap a les situacions falses i esnobistes portades moltes vegades per una propaganda sistemàtica. Creu que la cosa realment important ha estat l'oportunitat d'oferir la seva obra a tots aquells als quals pugui interessar.

—La teua formació artística?

—Vaig començar jugant amb el fang de les ribes de l'Ebre com qualsevol xaval de la meua edat, fins que un dia em vaig adonar que podia dibuixar allò que abans havia emmotllat. Paral·lelament a l'evolució personal, he anat perfeccionant la meua tècnica a força de moltes hores de treball.

—Autodidacta?

—Sí. Per sort o per desgràcia no he passat per cap Escola d'Art ni he tingut professor.

Veiem que tots els dibuixos són fets a la ploma, amb gran habilitat i domini de l'ombrejat.

—Dibuixo directament sense passar pel llapis.

Els seus personatges són misteriosos, fantàstics. Tema predilecte: la soledat, i l'aïllament. Per aconseguir una major penetració psicològica en les seves composicions, ens enfronta amb perspectives angoixoses i rostres quasi tràgics. És interessant l'expressivitat que aconseguix donar al cos humà mitjançant positures, mutilacions, contraccions musculars o esquematitzant situacions d'esclavitud i alienació. Amb el seu acurat surrealisme intenta —crec que ho assoleix— fer-nos comprendre la seva filosofia existencialista, d'una manera simple, quasi primitiva.

—Projectes?

—M'agradaria realitzar aquestes composicions amb vidre. Conec la tècnica però no dispo de les costoses instal·lacions pròpies d'aquest treball. He pensat il·lustrar un guió cinematogràfic. L'any 1969 ja vaig intentar donar forma visual a les poesies de Francesc Camino, director de la desapareguda revista "Siglo XX". Camino s'expressava amb termes surrealistes. La seva mort tràgica acabà la tasca que realitzàvem junts.

Francesc Morales és un artista excepcionalment dotat. Alguns dels seus dibuixos estan al nivell de les obres més importants del surrealisme i malgrat això en ven molt pocs. Francesc Morales treballa i gairebé no disposa de temps per a la seva tasca artística. Francesc Morales és molt probable que triomfi a l'estranger.